

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 26 maja 2015 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi oddalił powództwo P. G. przeciwko Skarbowi Państwa – Zakładowi Karnemu numer 2 w Ł. o zapłatę kwoty 60.000 złotych tytułem zadośćuczynienia za nienależyte przeprowadzenie zabiegu operacyjnego usunięcia przepukliny brzusznej, orzekł o kosztach procesu oraz w przedmiocie wynagrodzenia pełnomocnika z urzędu powoda.

Sąd Rejonowy nie doszukał się przesłanek odpowiedzialności Skarbu Państwa za konsekwencje zabiegu plastycznego przepukliny w bliźnie pooperacyjnej nadbrzusza, który w dniu 7 marca 2012 roku wykonano u powoda w ZOZ Szpitalu Zakładu Karnego Nr 2 w Ł.. Zabieg przeprowadzony był metodą klasyczną (bez użycia implantu siatkowego). Operację wykonano prawidłowo i z wykorzystaniem dopuszczalnej metody przeprowadzenia tego typu zabiegu. Prawidłowość zastosowania tej metody zabiegowej stwierdzono na podstawie zeznań świadków i – przede wszystkim – opinii biegłego z zakresu chirurgii. Nie zostały więc spełnione przesłanki odpowiedzialności odszkodowawczej.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł powód, podnosząc następujące zarzuty:

- naruszenie prawa procesowego, tj. art. 227 k.p.c. w związku z art. 217 k.p.c. poprzez oddalenie wniosku dowodowego powoda zawartego w piśmie procesowym pełnomocnika powoda z dnia 13 listopada 2013 r. o dopuszczenie dowodu z przesłuchania powoda, przez co niewyjaśnienie wszystkich okoliczności sprawy istotnych dla jej rozstrzygnięcia, w szczególności czy powodowi została udzielona przystępna informacja o zabiegu, a przez to czy wyrażona przez powoda zgoda na zabieg była zgodą objaśnioną i poinformowaną przez świadomie akceptującego pacjenta rozumiejącego ryzyko dokonania zabiegu i przejęcia na siebie tego ryzyka; a także oddalenie wniosku dowodowego o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu psychiatrii na okoliczność ustalenia zakresu skutków psychicznych doznanych przez powoda po operacji;

- naruszenie prawa procesowego tj. art. 233 § 1 k.p.c. w związku z art. 227 k.p.c. polegające na niewłaściwej ocenie materiału, wiarygodności i mocy dowodów zebranych w sprawie, poprzez znanie, iż zeznania złożone przez świadków nie budzą wątpliwości, są jasne i rzetelne, oraz stanowią dowód wskazujący na prawidłowość wykonanego zabiegu oraz na należyte wyjaśnienie i poinformowanie powoda o zabiegu, jak również o zrozumiałym dla powoda ryzyku dokonania zabiegu i świadomym przejęciu przez niego tego ryzyka- świadomym wyrażeniu zgody przez powoda na wykonanie zabiegu;

- naruszenie prawa procesowego tj. art. 227 k.p.c. przez błędną ocenę stanu faktycznego ustalonego przez Sąd przez przyjęcie, że nie zostało wykazane, aby doszło do popełnienia błędu medycznego przy leczeniu powoda, a wszycie siatki syntetycznej było jedynie zaleceniem, przy czym brak jej zastosowania nie stanowił błędu medycznego, a zatem nie ma podstaw do przyjęcia odpowiedzialności pozwanego;

- sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego wskazująca na naruszenie prawa procesowego, a mianowicie art. 233 § 1 i art. 278 k.p.c. przez przyjęcie, że pozwany nie wyrządził powodowi krzywdy wskutek nieprawidłowego przeprowadzenia operacji usunięcia przepukliny, pomimo że takie ustalenie wymaga wiadomości specjalnych, a dowód z opinii biegłego na taką okoliczność nie został dopuszczony przez Sąd I instancji, natomiast Sąd orzekający nie miał kompetencji do dokonania samodzielnej oceny tej okoliczności;

- naruszenie prawa materialnego tj. art. 23 i 24 k.c. oraz przepisów Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności z dnia 4 listopada 1950 r. poprzez ich nie zastosowanie, a tym samym pominięcie, iż powód był poddany nieludzkiemu traktowaniu i naruszono jego prawa człowieka i dobra osobiste w postaci godności, pomimo że zebrany w sprawie materiał dowodowy daje podstaw do takiego ustalenia; jak również przyjęcie, iż służby medyczne pozwanego nie dołożyły starań o efektywne rozwiązanie problemu zdrowotnego powoda z jak najlepszym skutkiem, a pozwany nie zapewnił powodowi odpowiedniej opieki zdrowotnej, tym samym służby medyczne Aresztu Śledczego działały nie zgodnie z najlepszą wiedzą medyczną oraz zaniechały stosowania najnowszych osiągnięć

medycznych, które były możliwe do zastosowania; oraz nie ustalenie, że pozwany, co najmniej godził się z poddaniem powoda niepotrzebnym cierpieniom, oraz że służby medyczne pozwanego mogły przewidzieć, że zszycie przepukliny bez zastosowania siatki polipropylenowej będzie nieskuteczne, co narazi powoda na nawrót choroby i konieczność powtórzenia zabiegu.

W konkluzji powód wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia Sądowi I instancji; ewentualnie o jego zmianę w skarżonym zakresie i zasądzenie na rzecz Powoda kwoty 60.000 zł tytułem zadośćuczynienia za nienależyte przeprowadzenie zabiegu operacyjnego usunięcia przepukliny brzusznej, a także zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda zwrotu kosztów procesu za obie instancje w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację pozwany wniósł o jej oddalenie i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest niezasadna.

Ustalenia faktyczne, jak również ocena prawna przedstawiona w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia przez Sąd Rejonowy, znajdują pełną akceptację Sądu Okręgowego.

Nie potwierdził się zarzut naruszenia przepisu art. 233 k.p.c. Sąd I instancji w sposób wszechstronny ocenił materiał dowodowy i na jego podstawie dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych. W orzecznictwie przyjmuje się, że ramy swobodnej oceny dowodów muszą być zakreślone wymaganiami prawa procesowego, doświadczenia życiowego, regułami logicznego myślenia oraz pewnego poziomu świadomości prawnej, według których Sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość, dokonuje wyboru określonych środków dowodowych i wając ich moc oraz wiarygodność, odnosi je do pozostałego materiału dowodowego (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 marca 1980 roku, II URN, publ. OSNC 1980 nr 10 poz. 200). W orzecznictwie podkreśla się również, że kwestionowanie dokonanej przez Sąd oceny dowodów nie może polegać jedynie na zaprezentowaniu własnych, zadowalających dla skarżącego ustaleń stanu faktycznego, dokonanych na podstawie własnej, korzystnej dla skarżącego oceny materiału dowodowego (zob. postanowienie SN z 10 stycznia 2002 r. sygn. II CKN 572/99, publ. Program Komputerowy Lex nr 53136). Powód nie wykazał, że Sąd wyprowadził z materiału dowodowego wnioski, które są nielogicznie i sprzeczne z zasadami doświadczenia życiowego, dlatego uznać należy, że ocena Sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów i nie została skutecznie podważona.

Wnioski Sądu znajdują odzwierciedlenie w zebranych w sprawie materiale dowodowym. Przede wszystkim prawidłowe było ustalenie, że operację plastyki przepukliny w bliżnie pooperacyjnej u powoda w dniu 7 marca 2012 roku przeprowadzono tzw. metodą klasyczną, zgodnie z obowiązującymi zasadami postępowania chirurgicznego w takim przypadku. Miarodajne dla oceny prawidłowości przeprowadzonego zabiegu operacyjnego okazały się wyniki dowodu z opinii biegłego z zakresu chirurgii J. D.. W sporządzonej opinii biegły jednoznacznie stwierdził, że personel pozwanego w sposób zgodny z obowiązującymi zasadami przygotował pacjenta i przeprowadził leczenie operacyjne. Z kolei nawrotu przepukliny nie można traktować jako błędu w sztuce, gdyż jest to możliwe i niezawinione powikłanie tego leczenia o złożonym, wieloczynnikowym podłożu. Biegły odniósł się również do przebiegu gojenia rany pooperacyjnej stwierdzając, iż nie wystąpiły na tym tle powikłania. W opinii uzupełniającej ustnej biegły wypowiedział się także w przedmiocie procedur leczenia przepuklin nawrotowych u osób z nadwagą uznając, że w takim przypadku wykonuje się operację plastyki przepukliny tzw. metodą klasyczną, bez użycia siatki. Zastosowanie innej niż klasyczna, tj. polegającej na użyciu implantu siatkowego, metody przeprowadzenia operacji naprawczej przepukliny powłoki brzusznej wiąże się z większym ryzykiem wystąpienia zakażenia rany pooperacyjnej oraz bólu przewlekłego, przy mniejszej liczbie nawrotów odległych. Ponadto biegły wyraził opinię, że stan zdrowia powoda nie stwarzał przeciwwskazań do leczenia operacyjnego metodą klasyczną.

W tym świetle wbrew odmiennej ocenie skarżącego uznać należało, że zastosowanie w leczeniu przepukliny u powoda jednej spośród dwóch dostępnych metod nie przesądza o nieprawidłowym przeprowadzeniu zabiegu. Oceny tej nie zmieni fakt, iż powód przed operacją został poinformowany przez lekarza zatrudnionego u pozwanego o możliwości leczenia przepukliny z użyciem siatki. Powód zresztą wyraził zgodę na zabieg operacyjny przepukliny w bliżnie pooperacyjnej metodą klasyczną i został zaznajomiony z potencjalnymi powikłaniami wiążącymi się z zastosowaniem tej metody. Co więcej, rana pooperacyjna u powoda po przeprowadzeniu zabiegu operacyjnego goiła się prawidłowo. Powyższe znajduje potwierdzenie nie tylko w powołanej opinii biegłego i dokumentacji medycznej, ale także w zeznaniach świadków A. C., M. W., A. S. i C. S.. Skarżący niesłusznie przy tym odmawia zeznaniom wskazanych świadków wiarygodności. Zarzuty powoda w tej kwestii są całkowicie gołosłowne, gdyż nie zostały poparte jakąkolwiek merytoryczną uwagą podważającą wiarygodność zeznań świadków. Nie można nie uwzględnić zeznań świadków wobec ich pełnej jednomyślności, co do treści i dużej szczegółowości przekazywanych informacji. W ocenie Sądu Okręgowego ich zeznania są spójne, zgodne i korespondują z pozostałym materiałem dowodowym sprawy. Należy w związku z tym przypomnieć, iż samo gołosłowne twierdzenie strony, w sposób naturalny i oczywisty zainteresowanej korzystnym dla niej wynikiem sprawy, a dotyczące okoliczności istotnych dla sprawy, nie stanowi dowodu, lecz wymaga udowodnienia innymi środkami dowodowymi (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 listopada 2001 r., I PKN 660/00, publ. Wokanda 2002/7-8/44).

Niezasadny okazał się także zarzut naruszenia art. 227 k.p.c. Skarżący naruszenia wskazanego przepisu upatruje w oddaleniu wniosku o dopuszczenie dowodu z przesłuchania powoda w charakterze strony. Ze stanowiskiem tym nie można się zgodzić. Dla uzasadniania tego poglądu podkreślić należy w ślad za Sądem I instancji, że dowód ten był nieprzydatny dla ustalenia okoliczności istotnych w niniejszej sprawie. Okoliczności, co do których miałby się wypowiedzieć powód albo miały charakter niesporny między stronami (fakt przeprowadzenia operacji u powoda i ponownego powstania tzw. przepukliny nawrotowej) albo ich ustalenie wymagało wiadomości specjalnych z zakresu medycyny, gdyż dotyczyły prawidłowości wykonania operacji. Zachodzi w tym miejscu potrzeba wyjaśnienia, że zupełnie jest inny cel prowadzenia dowodu z przesłuchania strony, który służy ustaleniu faktów i dowodu z opinii biegłego. Sąd powołuje go bowiem w kwestiach wymagających wiadomości specjalnych. Nie jest zatem rolą strony, która nie pełni roli procesowej biegłego powołanego przez sąd w konkretnej sprawie, ocena czy proces leczenia powoda został przeprowadzony zgodnie ze wskazaniami i stanem wiedzy medycznej.

Co zaś tyczy się oddalenia wniosku o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego psychiatry wyrazić należy przekonanie, iż był on także nieprzydatny dla rozstrzygnięcia sprawy. Sporne okoliczności sprawy dotyczące prawidłowości wykonania plastyki przepukliny powoda zostały już dostatecznie wyjaśnione w opinii biegłego chirurga i nie było potrzeby dla ich stwierdzenia powołania dowodu z opinii kolejnego biegłego innej specjalności.

Niezależnie od powyższego, zarzuty mające za przedmiot oddalenie wskazanych wniosków dowodowych nie mogły odnieść skutku choćby z uwagi na uchybienie przez powoda obowiązkowi procesowemu wynikającemu z art. 162 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem strona nie może skutecznie zarzucać w apelacji uchybienia przez Sąd pierwszej instancji przepisom postępowania, dotyczącego wydania postanowienia oddalającego wnioski o przeprowadzenie dowodów, jeżeli nie zwróciła uwagi Sądu na to uchybienie (zob. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 27 października 2005 roku, III CZP 55/05, publ. OSNC 2006/9/144).

Całkowicie chybiony jest zarzut naruszenia art. 3 Europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności. Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie uzasadnia bowiem w najmniejszym nawet stopniu oceny o poniżającym, a tym bardziej nieludzkim traktowaniu powoda. Jak wynika z poczynionych ustaleń, w stosunku do skarżącego jako osoby pozbawionej wolności został spełniony obowiązek zapewnienia odpowiedniej opieki medycznej, w tym zapewnienia więźniowi - pacjentowi niezbędnego leczenia w związku z jego stanem zdrowia. Wydaje się, że powód oczekiwał wyższych standardów niż przyjęte dla ogółu obywateli. Oczekiwanie to było bezpodstawne.

Z tych wszystkich powodów Sąd Okręgowy uznał, iż apelacja nie zawiera uzasadnionych zarzutów mogących podważyć stanowisko Sądu Rejonowego, a tym samym jako bezzasadna podlega oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Okręgowy orzekł z mocy art. 98 § 1 k.p.c. w związku z § 6 pkt 6 i § 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu z dnia 28 września 2002 r. (Dz.U.2013.490 j.t.) stosownie do wyniku postępowania. Na koszty te złożyła się kwota 1800 złotych kosztów zastępstwa procesowego.